

EURÓPSKY
DVOR
AUDÍTOROV

SK

Prejav

Brusel 12. novembra 2014

ECA/14/52

Prejav Vítora Caldeiru, predsedu Európskeho dvora audítorov

Prezentácia výročných správ za rok 2013

Plenárne zasadnutie Európskeho parlamentu

Brusel 12. novembra 2014

Platí len prednesené znenie.

V prípade rozdielov má prednosť hovorený text.

ECA Press

Damijan Fišer – pracovník tlačového oddelenia

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

Tel.: (+352) 4398 45410 Mobil: (+352) 621 55 22 24

E-mail: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA Youtube: [EUAuditorsECA](https://www.youtube.com/EUAuditorsECA) eca.europa.eu

Vážený pán predseda Schulz,

ctené poslankyne, ctení poslanci Európskeho parlamentu,

vážená pani podpredsedkyňa Komisie Georgieva,

je mi ctou prezentovať výročnú správu Dvora audítorov za rozpočtový rok 2013 na plenárnom zasadnutí Európskeho parlamentu.

Nastal čas dôležitej zmeny pre Európu. Nová Európska komisia stojí pred mnohými dôležitými výzvami.

Jednou z nich je zlepšiť hospodárenie s rozpočtom EÚ. Táto výzva má tri hlavné zložky: vynakladanie dostupných peňazí, zabezpečenie súladu s rozpočtovými pravidlami EÚ a dosiahnutie hodnotných – a viditeľných – výsledkov pre občanov.

Vážení poslanci,

vo výročnej správe Dvora audítorov sa hovorí, že na začiatku tohto nového výdavkového obdobia nie je ešte finančné hospodárenie EÚ celkovo dosť dobré.

Pokiaľ ide o **čerpanie rozpočtu EÚ**, platby z rozpočtu EÚ dosiahli v roku 2013 výšku viac než 148 mld. EUR, čo je takmer 99 % maxima, ktoré bolo k dispozícii v tomto roku.

Dvor audítorov dospel k záveru, že tieto transakcie boli za rok 2013 riadne vykázané, čo znamená, že od roku 2007 vyjadrujeme každoročne k spoľahlivosti účtovnej závierky EÚ výrok bez výhrad.

Dovoľte mi však vyzvať k opatrnosti v súvislosti s **riadením tokov hotovosti EÚ**.

Napriek vysokej miere platieb sa do konca roku 2013 nesplatené finančné záväzky zvýšili o ďalších 9 mld. EUR na 322 mld. EUR.

Je to znakom rastúceho tlaku na toky hotovosti EÚ. V tomto kontexte je pre Komisiu dôležité predvídať možný nedostatok prostriedkov na financovanie programov EÚ tým, že vypracuje primerané prognózy tokov hotovosti.

Dvor audítorov zároveň odporúča, aby Komisia zabezpečila, že investície z rozpočtu EÚ budú odrážať skutočné potreby z hľadiska toku hotovosti. Napríklad podľa posledných údajov Komisie sa menej než polovica zo 14 mld. EUR vyplatených na **nástroje finančného inžinierstva** od roku 2007 skutočne dostala ku konečným príjmom do konca roku 2013.

Vážení poslanci,

Rozpočet EÚ sa čerpá, avšak príliš veľa platieb stále nie je v **súlade s pravidlami**.

Dvor audítorov odhaduje celkovú chybovosť v platbách v roku 2013 na úrovni 4,7 % v porovnaní so 4,8 % v roku 2012. Je to výrazne nad 2 % „prahom významnosti“, ako tomu bolo vo všetkých rokoch, za ktoré Dvor audítorov kontroloval účtovnú závierku EÚ.

V roku 2013 boli všetky oblasti výdavkov ovplyvnené významnou mierou chýb. Jedinou výnimkou bolo 10,6 mld. EUR, ktoré EÚ vynaložila na vlastnú administratívu.

Dvor audítorov odhaduje, že chybovosť je vyššia v 80 % finančných prostriedkov EÚ v rámci zdieľaného hospodárenia Komisie a členských štátov, a to na úrovni 5,2 % v porovnaní s 3,7 % v ostatných oblastiach, ktoré zväčša priamo riadi Komisia.

Dvor audítorov zistil, že nápravné opatrenia Komisie a vnútroštátnych orgánov pomohli udržať celkovú chybovosť dole, avšak v rámci súčasných opatrení sa mohlo urobiť oveľa viac, aby sa chybám v prvom rade zabránilo.

Dvor audítorov napríklad odhaduje, že chybovosť v oblasti rozvoja vidieka sa mohla v zásade znížiť zo 6,7 % na 2,0 %, ak by vnútroštátne orgány využili všetky informácie, ktoré mali k dispozícii pred tým, ako Komisiu požiadali o preplatenie výdavkov.

Hlavnými zdrojmi chýb, na ktoré by si vnútroštátne orgány mali dávať pozor, sú neoprávnené žiadosti, vážne porušenia pravidiel verejného obstarávania a nesprávne deklarované poľnohospodárske plochy.

Podľa názoru Dvora audítorov by sa Komisia a orgány členských štátov mali sústrediť predovšetkým na predchádzanie chybám a potom na odhaľovanie a nápravu chýb, ktoré vznikajú z týchto dôvodov, už len preto, že tieto chyby ohrozujú aj efektívnosť a účinnosť výdavkov EÚ.

Vážení poslanci,

v programovom období 2007 – 2013 sa subjekty hospodáriace s financiami EÚ zameriavali v prvom rade na čerpanie dostupných finančných prostriedkov, v druhom rade na dodržiavanie pravidiel a až potom – a aj to v pomerne obmedzenej miere – na **dosahovanie výsledkov**.

Odráža to základnú črtu mechanizmu hospodárenia s rozpočtom EÚ. Úradníci na úrovni členských štátov a EÚ sú pod značným tlakom čerpať financie, pretože inak o ne môžu prísť. Chýbajú im však rovnocenné stimuly na dosahovanie výsledkov za vynaložené financie.

To je potrebné zmeniť. V našej výročnej správe sa uvádza mnoho príkladov vybraných z 19 osobitných správ prijatých Dvorom audítorov v roku 2013, ktorých účelom je ukázať, ako môže lepšie zameranie na výsledky zvýšiť výkonnosť.

Dvor audítorov v tejto súvislosti víta iniciatívy Komisie prejsť z kultúry čerpania na kultúru výkonnosti.

Podľa názoru Dvora audítorov si kultúra výkonnosti vyžaduje:

- po prvé, skutočné odhodlanie dosahovať najlepšie možné výsledky za obmedzené finančné zdroje EÚ, a to na úrovni EÚ i na vnútroštátnej úrovni.
- po druhé, vhodné ciele pre výsledky, ktoré sa majú dosiahnuť, ako aj spoľahlivé informácie o pokroku v ich dosahovaní;
- po tretie – a to je najdôležitejšie – správne stimuly na odmeňovanie dobrej výkonnosti a postihovanie zlej výkonnosti.

Ak majú byť nové rozpočtové opatrenia na roky 2014 až 2020 úspešné v presadzovaní väčšieho zamerania na výsledky, potom musia byť tieto zložky zavedené a musia fungovať účinne.

Súčasne musia byť celkové dosiahnuté výsledky viditeľnejšie. V tejto súvislosti Dvor audítorov odporúča Komisii zlepšiť jej výročnú hodnotiacu správu, pokiaľ ide o európsku pridanú hodnotu rozpočtu EÚ a pokrok pri dosahovaní cieľov stratégie Európa 2020.

Vážení pán predseda, ctení poslanci,

zlepšenie finančného hospodárenia EÚ nie je o vybraní si medzi čerpaním financií, dodržiavaním pravidiel a dosahovaním výsledkov. Treba zvládnuť všetky tri aspekty súčasne. A táto úloha by bola jednoduchšia, ak by sa s rozpočtom EÚ lepšie hospodáril, ak by sa stanovili jasnejšie ciele a jednoduchšie mechanizmy vynakladania peňazí. Toto sú hlavné ponaučenia z rozpočtového obdobia 2007 až 2013.

Dúfam, že z výročnej správy Dvora audítorov za rok 2013 vyplýva, že naša inštitúcia je plne odhodlaná poskytovať pomoc Parlamentu, ostatným inštitúciám EÚ, ako aj členským štátom pri čo najlepšom využívaní finančných prostriedkov EÚ na dosahovanie výsledkov, ktoré občania EÚ oprávnené očakávajú.

Ďakujem Vám za pozornosť.